

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 11. maj 2000

Štev. 19 (3065) • letnik 55 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Slovinci v Italiji čakajo že 55 let na zakon

55 let po vojni Slovenci v Benetiji, Furlaniji in Julijski krajini še vedno zamaženo čakajo na sprejetje globalnega zaščitnega zakona za pripadnike slovenske manjšine. Po eni strani je za to kriva nepripravljenost vlade, po drugi pa tudi razmeroma hitro menjavanje italijanskih vlad, ki se vedno znova začenja ukvarjati s tem vprašanjem.

Zaradi tega sta obe strešni organizaciji Slovencev, Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ) in Svet slovenskih organizacij (SSO) priredili v soboto na trgu Sv. Antona v Trstu kulturni shod oz. demonstracijo. Na trgu je bilo nad tristo pevko in pevcev, nastopile so folklorne skupine, godba na pihala in dance skupina.

Na shodu je govoril tudi tržaški župan Riccardo Illy, prisotni pa so bili tudi župani dvojaških občin. Illy je v svojem nagovoru poudaril, da »je slovenska narodna skupnost naše bogastvo in temelj dobrih odnosov s Slovenijo. Storimo vse, da bo zaščitni zakon, s katerim se bodo ti odnosi še izboljšali, končno sprejet.«

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je poudaril, da gre za novo poglavje v prizadevanjih za človeško dostojanstvo, Sergej Pahor (SSO) pa je zavrnil tiste, ki pravijo, da bi bili Slovenci s takim zakonom »privilegirani«. S shoda so Slovenci poslali tudi peticijo italijanskemu premierju Amatu.

S. W.

BORČEVSKA ORGANIZACIJA MEŽIŠKE DOLE
vabijo na

osrednjo proslavo

ob 55. obletnici zadnjih bojov druge svetovne vojne v Evropi, ki so bili na koroških tleh
Slavnostni govornik bo predsednik RS Milan Kučan

v nedeljo, 14. maja 2000, ob 11. uri
pri spomeniku svobode in miru
na Polani pri Prevaljah.

Zaradi zapore ceste pridite eno uro prej!

55 let od konca vojne

Dan zmage zavezniških sil nad nacizmom v Evropi je uradno 9. maj 1945. Zadnji boji z nemško vojsko pa so bili še tudi po tem datumu na slovenskih tleh, Japonska, ki je z nacistično Nemčijo sklenila pakt, pa je bila poražena šele avgusta, potem ko so Amerikanci odrgli atomski bombi nad Hirošimo in Nagasakijem.

Uničevalna filozofija bolnih možganov je povzročila strahotno opustošenje vse Evrope in na milijone mrtvih. Začelo se je z izmejevanjem drugačnih, za poviševanje lastne kulture in

»rase«, končalo pa v katastrofi.

Tudi iz tega vidika je treba ocenjevati odpor evropske štirinajsterice do svobodnjaške stranke, ki ima v svojih vrstah veliko ljudi, ki poveljujejo tretji rajh oziroma bagatelizirajo vojne zločine, izmejujejo določene skupine ljudi, predvsem tujce in ustvarjajo napetosti v državi.

Po svetu se spominjajo tega dne s proslavami oziroma spomini in opomini, da svet ne sme nikoli več dopustiti morij – dejanja se začno z besedami

S. W.

Pavličovo sedlo je od prejšnjega petka končno prevozno! Zastopniki občin z obeh strani meje so si segli v roke in odprli pot tesnejšemu sodelovanju.

Več na strani 3.

ŠTAJERSKI SLOVENC

Neuspeh s tožbo

Ustavno sodišče v Avstriji je zavrnilo pritožbo društva štajerskih Slovencev »Člen 7«, s katero so hoteli doseči, da bi bili končno sprejeti v svet za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja. V primeru sprejetja bi to pomenilo tudi uradno priznanje tega dela slovenske narodne skupnosti. »Člen 7« se je v pritožbi skliceval na Avstrijsko državno pogodbo oziroma na njen člen 7, v katerem so Slovencem na Štajerskem zagotovljene enake pravice kot koroškim Slovincem in gradiščanskim Hrvatim.

Menda so pritožbo zavrnili iz »formalnih razlogov«, to pa po izkušnjah pomeni, da se bo zadeva lahko vlekla še nekaj let. Očitno čaka Avstrija ukrepe o staroavstrijskih v Sloveniji.

SPD Borovlje
vabi na komedijo

»Gugalnik« (Novak Novak)

v nedeljo, 14. 5. 2000,
ob 19.30
v kulturni dom
pri Cingelcu na Trati

Gostuje gledališka skupina
SPD Bilka iz Bilčovsa

Prisrčno vabljeni!

PREBLISK

■ Založba Drava je predstavila na Dunaju novo knjigo o rasizmu, (str. 2) pa ne med navadnimi smrtniki, temveč med tistimi, ki so izvoljeni po ljudski volji in ki naj bi bili ponos in dika in sploh vzor za ubogo rajo tu spodaj.

Izkazalo se je, da niso kaj prida boljši od tistih, ki

po gostilnah »štenkarijo«. Mor-da se tudi državni poslanci bojijo, da jim bodo tujci pobrali delovna mesta? Lahko si živo predstavljamo: pride temnopolt človek iz daljne Afrike in reče na primer Heinz Fischerju: »Jaz bi bil poslanec za pol plače, ki jo dajete vašim.« Za-prmej bi bilo zanimivo. Pa ne toliko zaradi plače. Bolj zani-

mivo bi bilo poslušati reakcije kakšnih Prinzhornov ali Gaugov in podobnih.

Pa sploh ne bi bilo treba, da je iz Afrike. Domačih tem-nopolnih je tudi že nekaj, pristnih in pravih Avstrijcev.

Se bo sploh kdaj uresničila vizija, da smo si resnično vsi

Parlamentarni rasizem

enaki, da nas različenosti ne ločujejo, temveč da nas delajo še zanimive? Da barva kože, las ali pa oblika nosu še nič ne povedo o značaju, inteligenci, srčni kulturi itd.?

Potrebno je, da se delajo analize o največjih neumnostih sveta, pobuda pa je, da hkrati pometamo tudi pred svojim pragom.

S. W.

Mlada Podjuna in Oder 73
vabita na
krstno uprizoritev
musicla za otroke

Jan in Žan

avtorice Anite Hudl
v soboto, 13. maja 2000,
ob 20. uri
v Kulturnem domu v Pliberku

Izvajajo člani Mlade Podjune

Prisrčno vabljeni

Vsem mamicam
želimo vse najboljše
k njihovem
prazniku!

12. PE/FR
MAI 2k 20.00

Kulturni dom
Pliberk
Bleiburg
AYSU
ULURU

ZALOŽBA DRAVA / DUNAJ

O rasizmu narodnih zastopnikov

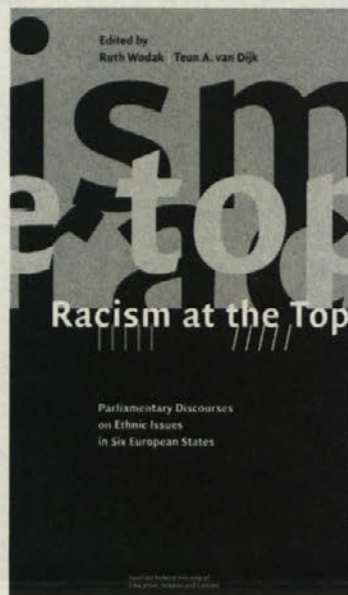
Pri založbi Drava je pravkar izšla znanstvena študija o tem, kakšen način govorjenja o manjšinah uporabljajo »tisti na vrhu«, politiki namreč. Strokovnjakinja za jezikoslovje Ruth Wodak je primerjala parlamentarne debate šestih evropskih držav članic EU in si podrobneje ogledala ksenofobične in rasistične elemente njihovih izjav. Wodakova je ugotovila, da nobena od držav ni izjema ter da povsod uporabljajo besede, ki označujejo odpor do tujcev ali do manjšin, seveda s tem pa tudi zvrhano mero predsodkov. Avstrija pa vseeno odstopa od te žalostne norme, kajti drugod po takih izjavah reagirajo, v Avstriji pa tak antirasističen diskurz enostavno manjka oziroma ga je veliko premalo.

Wodakova je primerjala debate parlamentov Francije, Španije, Nizozemske, Velike Britanije, Italije in Avstrije ter prikrile in tudi odkrite oblike rasizma v njih.

Knjiga je napisana v angleščini z namenom, da bo dosegljiva čim večjemu številu bralcev po Evropi, pa tudi drugod po svetu.

Knjiga je izšla kot druga knjiga serije »Fremdenfeindlichkeit«

(Sovraštvo do tujcev) in ima naslov »Racism at the Top« (Rasizem na vrhu) v sklopu znanstvenih težišč ministrstva za znanost. Predstavljena je bila v ponedeljek, 7. maja, v parlamentu na Dunaju in prireditvi je prisostvovalo nad 300 ljudi. O knjigi pa je spregovorila Annelie Haselbach, predsednica Zveznega sveta (Bundesrat), ki je med drugim povedala tudi nekaj besed o »Dravi« in imenovala založbin program kot »program človečnosti«, ki ga na Dunaju poznajo že vrsto let. Poleg nje so govorili še dr. Elisabeth Menasse-Wiesbauer, avtorica prof. Rurh Wodak ter direktorica založbe »Drava« dr. Helga Mračnikar. Predstavitvi je prisostvoval tudi veleposlanik republike Slovenije Ivo Vajgl. S. W.

ŠTAJERSKI SLOVENCI

Talci za staroavstrijce

Zastopniki društva »Člen 7« štajerskih Slovencev obžalujejo stališče zveznega kanclerja Schüssla, ki je izjavil, da ne vidi potrebe po ponudbi slovenščine v šolah, češ da ni prijav. Zaradi priznanja eksistence in neizpolnjenih pravic, ki jih imajo celo po državni pogodbi, pa je mnenja, da so »itak del Slovencev« (ki so v Avstriji, torej

na Koroškem, op. pis.). Gre tudi za zahtevo, da se sosvet za slovensko narodno skupnost poveča za dve osebi (zastopnik manjšine ter zastopnik dežele Štajerske). Prav štajerski Slovenci pa so nujno potrebni pomoči, saj so med vsemi skupinami najbolj ogroženi.

Štajerski Slovenci nadalje ugotavljajo, da gre za junktimiranje manjšinskega vprašanja z vprašanjem staroavstrijcev v Sloveniji in ne za pravno gledanje na problem. (Hrvatski centar)

SLOVENIJA

Sestavljanje nove vlade zahteva nekaj časa

Novi predsednik vlade Republike Slovenije Andrej Bajuk je še krepko zaposlen s sestavljanjem nove vlade v Ljubljani. Gre predvsem za to, katera od strank bo imela koliko poslancev. Predsednik socialdemokratov Janez Janša bi rad postal minister za delo, družino in socialne zadeve, za ministra za šolstvo in šport pa so predlagali Miho Brejca. Pisatelj Rudi Šeligo naj bi postal minister za kulturo, notranje zadeve naj bi imel v rokah Peter Jambrej, gospodarstvo Bojan Starman, finance Romana Logar, pravosodje pa Barbara Brezigar.

Janša poleg tega zahteva, da bo postal podpredsednik vlade, to pa bi pomenilo, da bi Marjan Podobnik šel nazaj v vrste poslancev in bi ne bil več član vlade.

Skoraj gotovo pa je, da bo novi zunanji minister Lojze Peterle, predsednik Krščanskih demokratov, ki so se združili z Ljudsko stranko. Kmetijstvo naj bi predvidoma še naprej bilo v resorju ministra Cirila Smerkolja, državna obramba pri Franciju Demšarju, znanost pa pri Lojzetu Marinčku. Nova združena stranka tudi predlaga za ministrico za finance Marijo Ribič namesto Romane Logar. Krščanski demokrati bi radi imeli tudi ministra za kulturo, za to mesto pa predlagajo Janeza Dularja.

Na vsak način pa mora vlada stati najkasneje do 18. maja, sicer bodo potrebne predčasne volitve v poletnem času, kar bi bilo zelo neugodno. Redne volitve pa naj bi bile jeseni letos.

ZBLIŽEVANJE EVROPSKIH NARODNIH SKUPNOSTI

Združenje manjšinskih tednikov naj krepí zavest

V času medijske družbe in vse bolj globalne povezave na informacijsko-tehnološkem področju je seveda medijska oskrba posameznih narodnih skupnosti in jezikovnih manjšin in skupin neprecenljivega pomena za njihov obstoj in razvoj ter za ohranitev jezikovne kompetence. Tega se še posebej zavedajo manjšine same. Pred dvema letoma je na pobudo Primorskega dnevnika in Slovenskega znanstvenega inštituta (SLORI) potekal v Trstu prvi posvet o povezavi manjšinskih tednikov v Evropi.

Prejšnji teden, med 3. in 6. majem, je v Boznu na Južnem Tirolskem pod geslom »Omrežje evropskih tiskanih medijev – prihodnje kooperacije manjšinskih tednikov« bilo že drugo srečanje evropskih tednikov.

Posvet oziroma kongres v Boznu sta pripravila južnotirolski dnevnik »Dolomiten« in pa Evropska akademija v

voril dr. Werner Stuflesser, vodja Evropske akademije v Boznu. Izhodišče te dejavnosti je južnotirolska stvarnost in del te stvarnosti so tudi Ladinci. Stuflesser, sam Ladinec, je uvodoba postregel z dvema ugotovitvama:

* dvo- ali večjezična regija ima danes v globalu pomembne konkurenčne prednosti pred enojezičnimi in

* manjšine potrebujejo dobro medijsko oskrbo in raziskovalno oziroma znanstveno dejavnost, da bodo v konkurenčnem boju lahko uspešne.

Ti ugotovitvi je potrdil na primeru Južne Tirolske, kjer je vzporedno z avtonomijo rasla samozavest ljudi in se je izoblikovala določena gospodarska, politična in kulturna samostojnost, ki je spet privedla do močne identifikacije s tem prostorom. Iz tega izvira nezamenljivost, posebna »trade mark«

Na srečanju v Boznu je bil tudi Bojan Brezigar, glavni urednik Primorskega dnevnika iz Trsta (drugi z leve)

Boznu, to je znanstveno-rasiskovalni zavod Južnih Tirolcev. Bivši južnotirolski deželni glavar Silvius Magnago, pravijo mu tudi »oče avtonomije«, je govoril o tej avtonomiji kot modelu za evropsko manjšinsko ureditev. Ugledni politik je po zgodovinskem in pravnem orisu temeljev južnotirolske avtonomije, ki sloni na pariški pogodbi iz leta 1946, poudaril, da je treba manjšinsko-pravna določila prilagajati potrebam časa. Zato Južni Tirolci že danes govorijo o »dinamični avtonomiji«, ker bi sicer zamudili razvoj časa in bi se lahko določena določila avtonomije obrnila proti njim samim.

Prenosna avtonomija?

Na vprašanje, ali je južnotirolski model mogoče prenesti na vsa manjšinska področja in profile v Evropi, je Magnago odgovoril, da ga je mogoče prenesti na vse tiste manjšine, ki živijo na strnjem območju. Za tiste manjšine pa, ki živijo raztreseno, pa določila ne morejo biti primeren ključ. Številna določila in ukrepi, ki jih ta avtonomija pozna, pa lahko služijo in koristijo pri doseganju njihovih pravic.

O pomenu raziskovalne dejavnosti za manjšine je sprego-

Južne Tirolske v vseevropskem merilu. To pomeni, da morajo manjšinske regije skrbeti za tako svojo enkratnost. S posebnimi produkti je to posebnost mogoče še dodatno vnovčiti. Stuflesser je dejal, da danes prav manjšinske regije, na primer Južna Tirolska, Katalonija in druge, sodijo med gospodarsko najbolj ofenzivne in moderne pokrajine Evrope.

Dnevnik manjšin

O vlogi znanosti pri Južnih Tirolcih je Stuflesser menil, da so z njo kompetenten center v manjšinskih zadevah. O tem pričajo med drugim številni stiki tako v zahodni Evropi kot tudi v Tibetu, Čečeniji, na Kosovu, pa tudi Paket za Evropo, ki vsebuje osnovne standarde za pravno zaščito manjšin v EU.

Evropska akademija pa se posveča tudi vprašanju jezikovnega razvoja in prevajalske kompatibilnosti na primer med nemščino in italijanščino, nadalje ekologiji in interkulturenemu menedžmentu. Znanost, tako Stuflesser, krepí samozavest manjšine in spoštovanje do nje ter pogloblja znanje.

O manjšinski zaščiti na Južnem Tirolskem sta spregovorila Karl Rainer, pristojen za

evropske zadeve v južnotirolskem deželnem svetu, ter poslanec Luciano Caveri, državni podsekretar, po rodu Valdostanec. Slednji je odločno zahteval, da mora Italija končno zaščititi vse manjšine na svojem ozemlju in jim dati tudi ustrezno podporo. Italija naj končno ratificira evropsko čar-to manjšinskih jezikov.

Po splošnem političnem uvodu so prisotni zastopniki manjšinskih tednikov začeli razpravljati o Združenju manjšinskih tednikov v Evropi. V teku razprave se je pojavilo tudi vprašanje manjšinskih tednikov. Dnevnikov je nekaj več kot ducat, tednikov pa je kar nekaj tisoč. Po daljši razpravi so se udeleženci odločili, da bo Združenje manjšinskih tednikov sodelovalo s tedniki in z manjšinskimi radijskimi postajami. Vsekakor pa se združenje ne omejuje le na Evropsko unijo, ampak bo zaobsegalo celotno manjšinsko paleto v Evropi, torej od Atlantskega oceana do Urala. V sklopu razprave je bila predstavljena tudi tiskovna agencija Eurolang, ki deluje pod okriljem EBLUL. Njen na-

men je, da manjšinam nudi brezplačno platformo za razpečevanje informacij in podlag.

Povpraševanje po dnevniki medijski oskrbi v manjšinskem jeziku je splošno opazno. Ladinci na Južnem Tirolskem se tudi pripravljajo na lasten dnevnik, prav tako Valižani v Veliki Britaniji, znani pod imenom Kimbri. Po besedah Thomasa Nedda, vodje valižanskega znanstvenega inštituta, je v pokrajini pol milijona govorcev valižanščine, število v vsej Angliji pa doslej ni točno dognano. Predvsem je razveseljivo, da se mladina vse bolj zanima za ta jezik, da se ga uči in ga tudi zavestno govori. Valižani imajo sicer dva tednika, a potreba po dnevniku je vedno večja.

Problemov pri uresničitvi tega zahtevnega načrta je več, največji pa je revščina te pokrajine. Svoječas je bil to rudokopni revir Britanije. Drugi problem je slaba infrastruktura dežele in redke cestne in železniške povezave. Kimbri živijo zelo razseljeno in v Angliji ne poznajo medijske podpore. Dokler financiranje ni zagotovljeno, časopisa ne bo, upajo pa, da bodo v treh letih zbrali potrebna sredstva.

F. W.

PO 36 LETIH PRIZADEVANJ

Pavličevo sedlo zbližalo ljudi in deželi

Ob prepustitvi prometa je bil mejni prehod sicer še gradbišče in tako bo še vse do jeseni. Korošci zagotavljajo, da bo cesta asfaltirana do konca avgusta, slovenska stran pa mesec pozneje. Hkrati pa na slovenski strani poudarjajo, da od skupno 8 kilometrov ceste prva dva, ki sta s solčavske strani že urejena, zaradi izredne težavnosti pomenita polovico opravljenega dela. Obe strani gradnjo novega mejnega prehoda financirata deloma tudi iz sredstev Evropske unije, iz programa Phare za obmejni in prekomejni razvoj. Stroški celotne gradnje na koroški strani bodo znašali okrog 25 milijonov šilingov, na slovenski pa okrog 800 milijonov tolarjev (55 milijonov ATS).

Na neuradnem odprtju oz. prepustitvi prometu se je zbralo kar precej ljudi z obeh strani meje. Politično je bila Slovenija zastopana celo močneje kot Koroška. Na meji ob rampi, ki je bila sicer ves čas dvignjena, so se zbrali solčavski župan Vojko Klemenšek, župan Luč in državnozborski poslanec Mirko Zamernik, županja Ljubnega Anka Rakun, gornjegrajski župan Tone Rifl, državnozborski poslanec zgornjesavinskega volilnega okrožja Jakob Presečnik ter slovenski generalni konzul v Celovcu Jože Jeraj. Koroško pa so zastopali kapelski župan dr. Peter Haderlapp, podžupana Franc Jožef Smrtnik in Engelbert Ojster, globaški župan Robnik ter bistriški župan Pajank. Za deželo pa je bil prisoten finančni direktor dvorni svetnik Grazer.

Partizani v tistih časih niso poznali meje

Dolgotrajna pot

Če bi bili nekoliko bolj nazorni, bi lahko ugotovili, da sta obe državi za vsak kilometer dovozne ceste do Pavličevega sedla potrebovali vsaj dobro leto dogovarjanja. 36 let je namreč minilo od prve pobude, da bi bilo treba tradicionalno povezani pokrajini in njune ljudi ob meji povezati tudi s prometno žilo. Koliko se je razpravljalo na raznoraznih nivojih, v začetku še na meddržavnem nivoju z nekdanjo Jugoslavijo, potem v avstrijsko-slovenski komisiji, na nivoju občin na

Krepak stisk rok županov zdaj povezanih občin, Solčave in Železne Kaple, Vojka Klemenška in Petra Haderlappa

Prišlo je iznenada. Prejšnji petek, 5. maja, je bilo za potniški promet odprto Pavličevo sedlo, ki skrajšuje pot med Železno Kaplo in okolico ter Logarsko in Zgornjesavinsko dolino na vsega okrog 30 kilometrov. Svečano odprtje na deželni oz. državni ravni bo seveda pozneje, ko bodo obe cesti, s koroške strani od odcepa v Beli, s slovenske pa iz Solčave preko Matkovega kota, asfaltirani. Do tedaj bo tudi zgrajen policijsko-carinski objekt, ki bo služil obema obmejnima organoma.

obeh straneh itd. Vedno znova so se pojavljale neke ovire. Največja, vsaj na zunaj, je bilo zemljišče, saj grof Thurn ni hotel odstopiti zemlje, pozneje pa so se preusmerili na Lesnikovo zemljišče. V zamisli

je bil celo prehod na Perkovem vrhu, kajti upiral se je tudi posestnik Pavlič. No, končno je vendarle obveljala sedanja varianta, da gre dovozna cesta po Lesnikovem zemljišču, potem pa se spusti na Pavličevo sedlo. Rešitev ni idealna, a prehod je prepusten, deluje, in to je najbolj pomembno.

Kljub temu pa se za vso to 36 let trajajočo dobo vsiljuje občutek, da se je ena pogajalska stran dogovarjala s figo v žepu, da, enostavno povedano, ni bila prav nič navdušena za odpiranje še enega prehoda, preko katerega bi na Koroško vdiral še kaka (npr. komunistična) ideologija. Koroškim varuhom zabetoniranega konzervativizma, podloženega z anti-komunizmom in nenaklonjenostjo do protifašizma, je bilo presneto dobro znano, da sta

Soseda in prijatelja: Plaznik iz Bele in Gradišnik iz Solčave

bili kapelsko in zgornjesavinsko področje v času narodnoosvobodilnega boja enoten partizanski prostor in da so ljudje tudi v tej ideji med seboj močno povezani. Po 55 letih so se mnoge povezave tudi zaradi biološke minljivosti pretrgale, tesna povezanost pa zrahljala. Sedaj je seveda tudi politično drugače, saj je vsa Zgornjesavinska dolina v rokah tako imenovanih demokratičnih strank. Rdeče ideološke nevarnosti iz Slovenije torej ni več, zdaj bi kvečjemu iz Kaple v Slovenijo lahko preskočila kaka socialistična iskra.

Zasluge kapelskih Slovencev

Seveda je jasno, da sta ureditev mejnega prehoda načelno ves čas podpirali tudi obe slovenski osrednji politični organizaciji, a največjo težo prizadevanj so nosili Slovenci v kapelski občini. Inženir Peter Kuchar bi lahko za vseh teh 36 let napisal cel roman. Ves čas se je v občinski politiki in v svoji socialistični frakciji zagrizeno zavzemal za prehod in zanj zastavil ves svoj ugled, vse svoje znanje in poznavanje terena, ki mu je ostalo še iz časov partizanstva in pozneje iz vloge lesnega trgovca. Kot občinski svetnik se je prav tako za prehod boril njegov brat Miha Kuchar. V zadnjih letih je krepko za isto vrv vlekel tudi vodja frakcije Enotne liste in kapelski podžupan Franc Jožef Smrtnik. Tudi ta bi imel za zadnje desetletje kaj povedati.

Srečanje starih prijateljev

Že prvi dan prepustnosti je mejni prehod pokazal, kako močne so vezi med prebivalstvom na obeh straneh meje. Ljudje so se pozdravljali kot stari znanci, se med seboj pogovarjali kot dobri sosede, kot da so vpeti v eno življenjsko tkivo. Srečali so se Covnik s slovenske in Plaznik s koroške strani, Gradišnik, Plesnik pa Lesnik, Pavlič in še

Prijatelji z obeh strani ob odprti meji

mnogi drugi. Meje v njihovih medsebojnih odnosih nikoli ni bilo, mejo je ustvarjala politika.

Pavličevo sedlo je torej prehodno in prevozno, a ne ves dan in noč, zato ne bo odveč, da bralce obvestimo tudi o časih odprtosti:

- od 5. maja do 30. junija od 8. do 19. ure;
- od 1. julija do 15. septembra od 6. do 22. ure in
- od 15. septembra do 31. oktobra od 8. do 19. ure.

Pozimi bo prehod na Pavličevem sedlu zaradi snega zaprt.

PLIBERK

Razstava ob zaključku pevske revije

V Kulturnem domu v Pliberku bodo 17. maja odprli spremno razstavo ob zaključku 33. pevske revije »Od Pliberka do Traberka«. Dvojezična razstava nastaja v sodelovanju Koroškega muzeja in Sklada Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti z Raven na Koroškem, Društva Kulturni dom iz Pliberka in Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jamnik iz Celovca. Razstavo si bodo do četrtega junija lahko ogledali Pliberčani, kasneje pa tudi prebivalci Raven in Črne na Koroškem, Prevalj, Mežice in Dravograda.

Razstava je vključena v letošnji Pharov čezmejni projekt, hkrati pa je tudi del tedna zna-

nosti, ki pod imenom Science Week v času od 19. do 28. maja poteka po vsej Avstriji, njegov cilj pa je širši publiki na razumljiv način predstaviti znanstvene dosežke.

V zadnjem času se številna kulturna društva in inštitucije ter posamezni kulturni delavci in ustvarjalci z obeh strani Koroške lahko pohvalijo z različnimi oblikami čezmejnega sodelovanja. Na območju, kjer je državna meja prvič leta 1920, drugič – še bolj neprehodno – pa leta 1945, pretrgala stike slovensko govorečega prebivalstva na do tedaj enotnem ozemlju, pa ima prav posebno mesto pevska revija »Od Pliberka do Traberka«, dolga leta edina povezovalna oblika ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Na razstavi bo prikazan politični, gospodarski in kulturni razvoj sprva enotnega ozemlja in posebnosti, ki so se po njegovi delitvi izoblikovale znotraj različnih družbenih ureditev.

Irena Destovnik

INTERKULTURNI CENTER

»Kein Kreuz mit dem Hakenkreuz«

Interkulturni center Ljudski dom v Celovcu in Mohorjeva založba sta minuli ponedeljek vabila na predavanje in diskusi-

jo z mag. Alfredom Elstejem, ki je skupaj z Dirkom Hänschem napisal knjigo z naslovom »Kein Kreuz mit dem Hakenkreuz«.

Datum predavanja je bil 8. maj in ni bil slučajno izbran. Ta dan naj bi pomenil v letu 1945 propad nacionalsocialističnega režima na Koroškem. Toda drugače kot v drugih avstrijskih zveznih deželah se na Koroškem elita ni zamenjala. V ključnih pozicijah vlade, deželnega zbora in v drugih ustanovah so še vedno brez strahu sedeli prejšnji nacisti. Spet dovoljene stranke so se z neprikrito vnemo potegovale nacistične glasove pri volitvah. Bolezen, ki še do danes ni našla zdravnika! Z jasno statistiko na podlagi dokumentov iz dolgo zaprtih arhivov je zgodovinar Elste prav v vrstah socialnih demokratov ugotovil posebno koncentracijo nacistov. Zanimivemu predavanju mag. Alfreda Elsteja je sledila živa diskusija, ki se je kmalu poglobila v sodobnost političnega položaja Avstrije in Koroške.

jka

ZILJSKA BISTRICA

Koncert ruskih glasbenih virtuozov

predvaja na zavidljivem nivoju, slišali smo kristalno čiste soprane, zvence tenorje in žametne base. Pevci so se lahko sprehajali po vseh pevske oz. tonske končnicah. Zbor je cerkev s svojimi glasovi napolnil tako zgoščeno, da bi jih skoraj lahko prijel. Predvsem sopran in oktavni bas sta občinstvo prevzela in navdušila. Mislim, da takšnega basa

pri nas že dolgo nismo več čuli in da tudi ne bomo tako hitro.

Zbor je v treh jezikih, slovenščini, nemščini in ruščini pozdravila Pepca Druml, zastopnica društva »Zila«. Poudarila je, da zbor nasopa na zapadni jezikovni meji slovenskega oz. sploh slovanskega jezikovnega območja, kar je koncertu dalo seveda še poseben čar. (Ob tem je zanimivo, da je v bližnji gorjanski cerkvi na stranskem oltarju napis v cirilici.) Po koncertu se je župnik Stanko Trap zahvalil prirediteljema, predvsem pa nastopajočim in izrazil upanje, da bi slovenska pesem pri Zilji še dolgo odmevala in tako bila most do ostalih slovanskih pesmi.

Zbor »Voskrsenje« je v torek zvečer nastopil še v šentprimški farni cerkvi.

INTERKULTURNI CENTER

Film »Vpisovanje«

V ponedeljek, 15. maja, bodo v Ljudskem domu na Südbahngürtel 24 ob 8. zvečer prvič prikazali film, ki ga je režiral in opremil z glasbo Marijan Hinteregger. Naslov filma je »Vpisovanje / Die Schülereinschreibung« po dramatu Janka Mesner, pripoveduje pa o realnem dogodku izpred dvajsetih let: starši so hoteli za otroka dvojezičen pouk ...

Med igralci znana imena: Sonja Hribar-Marko, Max Achatz, Rolf Holub, Herbert Mako, Peter Raab, Heinz Koschutnig, Dana Rausch, Ibro Shyty, Liane Hubmann.

PLIBERK

Musical Jan in Žan

Anita Hudl je avtorica musicala, ki ga je napisala za otroški zbor Mlada Podjuna. Igral in pel bo ves zbor, otroci do 10 let, glavna igralca pa sta prvošolčka. Glasbo je deloma skomponiral in deloma aranžiral Matej Hudl, osnutke za sceno in kosume pa je naredila Breda Varl. In hkrati je to prva lastna produkcija Pliberčanov v lastnem kulturnem domu!

Ana Wuzella iz Kota pri Šentjakobu – rojstni dan; Maria Knafl iz Šentjakoba – okroglo obletnico; Alojz Rozenzopf iz Breške vasi – 75. rojstni dan; Zofka Sturm iz Mokrij – rojstni dan; Pavla Wrolich in Anton Okorn iz društva upokojencev Podjuna – rojstni dan; Janez Čepin s Podgore pri Šmihelu – rojstni dan; Helena Fera iz Konovec – 70. rojstni dan; Mici Knafl in Florjan Krištof iz društva upokojencev Šentjakob – rojstni dan; Ančka Krop s Kogelske gore – rojstni dan; Petra Schellander z Moščenice – 18. rojstni dan; Greti Kelih iz Sel – 60. rojstni dan, Flori

SLOVENSKI VESTNIK

čestita!

Lipnik iz Strpne vasi – 65. rojstni dan; Katarina Staudacher iz Grebinja – 91. rojstni dan; Flori Smrtnik z Obirskega – 69. rojstni dan in god; Fridi Košlak iz Železne Kaple – 70. rojstni dan; Primij Mlečnik s Kota v Selah – 70. rojstni dan; Franci Stern z Borovnice v Selah – osebni praznik; Rozi Golavčnik iz Sinče vasi – rojstni dan; Božo Hartmann iz Škocijana – rojstni dan; Janko Zwitter iz Zahomca – rojstni dan; Joži Ogris-Martič iz Bilčova – rojstni dan. Za posredovanje imen slavljenec se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Minuli petek, 5. maja 2000, je bilo v bilčovski Posojilnici-Bank odprtje razstave »LAK-SLIKE 1990-2000« umetnika Stanka Sadjaka iz Strpne vasi.

Inovativen umetnik je znan že po vsej Evropi, kajti slike je kazal ljudem na več kot 65 razstavah. Bil je že gost v Ljubljani, Nemčiji, Parizu, kjer je tudi prejel nagrado. Toda med Rožani doslej še ni bil kaj prida znan in važen korak, da se to spremeni, je bila odločitev, da bo razstavljal v Bilčovsu. Lepo število obiskovalcev je pozdravil poslovodja Posojilnice-Bank Franc Kristof. Prisluhnili smo zvokom diplomiranega glasbenika Janeza Gregoriča oziroma njegovi izredno dobri glasbi na kitari. Nato je umetnika predstavila Rezika Iskra in orisala slikarjevo življenjsko in umetniško pot. Že kot otrok je začel svoje umetniško delovanje – tudi na glasbenem področju. Sčasoma je razvil svojevrsten pečat oz. stil. Precejšnje občudovanje je požela njegova kombinacija med lakom in žagovino. Lak na papirju daje poseben izraz in ta tehnika je postala umetnikova značilnost. Glasne, svetle in žive barve na zmečkanem papirju vplivajo

BILČOVŠ Stanko Sadjak prvič razstavlja v Rožu

na opazovalca na nov, neznan način, ki pa je vreden pozornega opazovanja in globokega razmišljanja. Slike vzbujajo v opazovalcu voljo do življenja, karakteristične barve spodbudijo posameznika do razmišljanja in pozitivnega gledanja na svet in okolico. Stanko

Sadjak najde motive v naravi, okolju, v katerem živi, v ljudskih šegah, v delu in v ljudeh. Uporablja še druge tehnike – lesorez, tehniko olja, voščenih barv ali akvarela.

Ob prigrizku so se ljudje še dolgo pogovarjali o slikah in v pogovoru so opazili, da umetnik Stanko Sadjak deluje s srcem in dušo. Iskal je pogovor z vsakim obiskovalcem, kar ni samoumevno, ljudje pa so občudovali njegovo prisrčno izražanje.

Razstava bo na ogled še do 4. junija 2000 med poslovnimi urami.

Milena Reichmann

FOTO: ŠTUKELJ

EVROPSKA HIŠA –
FOTORAŽSTAVA LI BAUDISCH

Razburljive, lepe, grde gube...

Sociokulturna iniciativa »Artemis Generationentheater« predstavlja meseca maja v Evropski hiši v Celovcu kulturni projekt »Gube-Falten«.

Fotografinja in arhitektka Li Baudisch (rojena leta 1929 v Innsbrucku), ki živi in dela na Žihpoljah, se je v okviru tega projekta pogumno približala temu življenjskemu in naravnemu fenomenu z medijem fotografije. Svoja razmišljanja in

pristop do raznovrstnih gub – lepih, veselih, žalostnih, današnjih, manipuliranih, nevarnih – je s kamero ujela iz raznih zornih kotov in variant. V razstavi predstavlja samostojne posamezne in tudi serijske podobe gub v barvni tehniki.

Razstava je na ogled v pritličju Evropske hiše v Celovcu do 21. maja 2000. M. Š.

TRST

Umrli tržaški slikar Lojze Spacal

Mesec dni pred svojim 93. rojstnim dnevom je v Trstu, kjer se je rodil in živel, umrl eden največjih slovenskih likovnih ustvarjalcev, slikar in grafik Lojze Spacal. Konec letošnjega aprila se je slikar Krasa, kot so ga imenovali, v ljubljanski Moderni galeriji še udeležil odprtja velike retrospektivne razstave svojih del, na kateri si do četrtega junija lahko ogledate slike, grafike, poslikane lesene grafične matrice, skulpture v lesu in tapiserije. Pred slabim letom je del svojega bogatega opusa predstavil Sarajevčanom. Bil je stalni udeleženec ljubljanskega grafičnega bienala, na zadnjem je prejel eno od treh bienalskih nagrad.

Lojze Spacal je doživel strahote fašističnih zaporov med obema vojnama. Obiskoval je Umetnostni licej v Benetkah, kjer je diplomiral leta 1934 in študiral dalje v Monzi in v Milanu. Od leta 1948 dalje je sodeloval na beneških bienalih in prejel nagrade za slike in grafike leta 1954 in 1958. Poleg mnogo drugih priznanj in nagrad je leta 1955 je prejel tudi nagrado mesta Rim. Slovenija mu je poklonila leta 1974 Prešernovo nagrado. Na Krasu pa je tudi stalna razstava oziroma muzej njegovih slik.

Irena Destovnik

KULTURNI DOM PLIBERK

Socialni in sociokulturni vidiki širitve EU

V petek in v soboto, 12. in 13. maja 2000, vabi Grüne Bildungswerkstatt s podporo Slovenske prosvetne zveze v Kulturni dom v Pliberk na simpozij, ki bo obravnaval emocionalna vprašanja razširitve EU s podarkom na regionalne razvoje. Tema je aktualna in vroča kot še nikoli. Ljudje v obmejnem prostoru so vajeni nenehnih sprememb, zdaj pa se spet napoveduje nova, velika sprememba: Ni še dolgo, odkar je regija postala zunanja meja Evropske unije, že naj bi se v kratkih letih zapore premaknile proti jugovzhodu. Še letos se bodo začela pogajanja z Madžarsko in Slovenijo o vstopu v Evropsko unijo, pogovori z ostalimi državami kandidatkami že potekajo.

Predstava o skupnem trgu z jugovzhodnimi sosedi vzbuja upanja, toda tudi strahove. Kako lahko preživi gospodarsko tradicionalno šibka periferija med dvema mlinskima kamnoma – gospodarsko močnimi središči v lastni deželi na eni strani in valutacijsko šibkejšim gospodarstvom južne sosedne na drugi strani?

Širitev Evropske unije na jugovzhod je sklenjena zadeva, le plebiscit v državah kandidatkah bi jo lahko še preprečil. Gre

Na povabilo Krščanske kulturne zveze, Slovenske glasbene šole/Celovec in MePZ »J. P. Gallus« je pretekli četrtek gostoval v vetrinjskem samostanu v dvorani fresk vrhunski Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane.

Orkester je bil ustanovljen leta 1993 na pobudo Borisa Šinigoja. Po trdem delu se je 14 glasbenikov predstavilo leta 1995 v Črnomlju, na dan

VETRINJ
KLASIČNI KONCERT

Glasbeni užitek

Prešernovega praznika. Uspeh je bil izjemen, temu primerni so bili tudi odzivi in kritike. Odlični glasbeniki so v Vetrinju izvajali skladbe L. M. Šker-

janca (Druga suita za godala), F. Mendelssohna Bartholdya (Simfonija št. 10 v h-molu) in dela P. I. Čajkovskega (Souvenir de Florence op. 70).

Ansambel odlikuje homogenost, muzikalnost in umetniška potencia. Široka paleta skladb vseh obdobij in stilna elastičnost je navdušila ljubitelje klasične in resne glasbe v lepi dvorani fresk v Vetrinju.

M. Š.

Komorni godalni orkester SF – FOTO: ŠTUKELJ

samo še za časovni načrt in za določitev okvirnih pogojev.

Mednarodni referenti simpozija ne bojo razpravljali o smislu in nesmislu širitvenega procesa, temveč o tem, kaj ta proces pomeni za prebivalce obmejnega prostora tostran in onstran meje, kakšne konkretne

posledice je pričakovati v vsakdanjem življenju in kako iz njih iztržiti najboljše.

Simpozij bo odprl v petek, 12. maja, ob 16. uri, publicist Boris Buda iz Zagreba. Sledili bojo referati dr. Valentina Sima (Univerza Celovec), Istvana Bessnyeia (Madžarski kulturni inštitut

na Dunaju) in Irene Brinar (Fakulteta za družbene vede v Ljubljani). Zvečer ob 20. uri bo »fešta« s koroško slovensko rock skupino AYSU in ljubljansko didgeredoo-skupino ULURU. V soboto, 13. maja, od 10. ure naprej, bojo sledili referati dr. Christiana Promtzerja (Univerza v

Gradcu), Borisa Jesiha (Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani) in mag. Reinholda Deubnerja (Avstrijski inštitut za prostorsko načrtovanje). Popoldan pa bojo delavnice z razpravami o kulturnih, gospodarskih in manjšinskih vprašanjih.

Karl Jenšac

PRIREDITVE

SREDA, 10. 5.

- ŠENTJAKOB, Višja šola za gospodarske poklice
18.30 Različne torte. Kuharski tečaj, prispevek ATS 150,- in stroški za živila.
CELOVEC, Mladinski dom – SPZ, Grüne Bildungswerkstatt
19.30 Rock-konzert skupine AYSU
ŠENTJANŽ, k & k – Katoliška prosveta, k & k
20.00 Film »Pohod slepih na Kilimandžaro«
VELIKOVEC, Galerie Magnet
20.30 Odprtje razstave Giselerberta Hokeja »Grafična dela«

PETEK, 12. 5.

- BILČOVŠ, Kulturna delavnica Gasser
19.00 Razstava Hansa Staudacherja »Poševno v prostoru«
OBIRSKO, pri Kovaču – SPD Valentin Polanšek
19.30 Materinska proslava.
ROŽEK, Galerija Rožek
19.30 Odprtje razstave Bogdana Borčiča »Grafike in slike«. Razstava bo odprta do 11. junija 2000
PLIBERK, Kulturni dom – SPZ, Grüne Bildungswerkstatt
20.00 Rock-konzert. Nastopata: skupina AYSU in skupina URULU iz Ljubljane
BILČOVŠ, v telovadnici ljudske šole – SPD Bilka
20.30 Gled. predstava »Sedem nalog«. Nastopajo dijaki slovenske gimnazije

SOBOTA, 13. 5.

- TINJE, Katoliški dom
9.30 Kompozicija barv. Voditelj: umetnik Thomas Mikel
DOBRLA VAS, Kulturni dom – SPD Srce in KKZ
10.00 Glasbena delavnica »Srček«. Delavnico vodi Lado Jakša
BILČOVŠ, Ljudska šola – NTK Bilčovš
15.00 Finale mojstrov drugih razredov (namizni tenis)
ŠMIHEL, Farna dvorana – KPD Šmihel
15.00 Delavnica z glino za otroke. Delavnico vodi Nežika Novak. Traja do 18. ure
PLIBERK, Kulturni dom – Mlada Podjuna, Oder 73
20.00 Krstna prireditev musicla za otroke »Jan in Žan«. Napisala Anita Hudl. Izvaja Mlada Podjuna
ŽELEZNA KAPLA, Hotel Obir – Lovski pevski zbor Žel. Kapla
20.00 Lovski ples. Igra: ansambel Korenika
ROŽEK, Kulturna dvorana na Muti – KD Peter Markovič
20.00 Vigredni koncert ob materinskem dnevu. Nastopajo: Dvojezična pevka skupina Rožek, Vokalna skupina »Lipa«, Velikovec, Vaščani pojo Zg. Vesca

NEDELJA, 14. 5.

- ŽELEZNA KAPLA, pri Devici Mariji v Trnju – Župnijski urad Železna Kapla
10.00 Materinski dan. Pri sv. maši poje Zbor Glasbene Matice iz Ljubljane
SELE-KOT, Ljudska šola – SPD Herman Velik
14.00 Materinska proslava

- DOBRLA VAS, Kulturni dom – SPD Srce
15.00 Materinska proslava
DUNAJ, v klubu – KSŠŠD
15.00 Internet-seminar. Diskusija o vsebini in obliki nove homepage kluba KSŠŠD
SELE, Farni dom – KPD Planina
18.00 Materinska proslava
BOROVLE, Pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
19.30 Komedijska »Gugalnik«. Gostuje: gledališka skupina SPD Bilka iz Bilčovsa

PONEDELJEK, 15. 5.

- CELOVEC, Zveza-Bank
18.00 Redni občni zbor
CELOVEC, Naša knjiga – založba Drava
19.30 Predstavitel knjige Dieterja Larcherja »Die Liebe in den Zeiten der Globalisierung«
CELOVEC, IKUC Ljudski dom
20.00 Vpisovanje / Die Schülereinschreibung. Premiera filma o poskusu, prijavi celovškega otroka k dvojezičnem pouku; Scenarij: Marijan Hinteregger po besedilu Janka Messnerja
TINJE, Katoliški dom
20.00 Odprtje razstave »Kmečka hiša na Koroškem«. Uvodne besede: Wilhelm Polesnig

TOREK, 16. 5.

- TRG, Galerie im Amthof
19.00 Odprtje razstave Zorke L.-Weiss »Barvni-zid-prehod«. Razstava bo odprta do 2. junija 2000

SREDA, 17. 5.

- CELOVEC, v Mohorjevi Tišlerjevi dvorani – SKD Celovec
17.30 Predpremiere lutkovnih igrice »Vesele zgodbe«; režija in lutke: Tine in Breda Varl, igrajo lutkarji skupine »Mi smo mi«
19.30 Premiera »Vesele zgodbe«
GRADEC, v klubu – KSŠŠG
20.00 Politični krožek. Gost: Bernard Sadovnik
PLIBERK, Kulturni dom – Društvo Kulturni dom, Koroški muzej Ravne, SNI Urban Jarnik
20.00 Otvoritev razstave prekomejnih kontaktov – Od Pliberka do Traberka

ČETRTEK, 18. 5.

- GRADEC, Pred klubom – KSŠŠG
18.30 Drugi tek na Schlossberg

PETEK, 19. 5.

- SELE, Farni dom – KPD Planina
18.00 Lutkovna igra »Pravljica o polomljeni lutki. Nastopa: Lutkovna skupina Navihanci iz Celovca
CELOVEC, IKUC Ljudski dom
20.00 Helmuth Fellner: Kam plove avstrijska šolska politika? Predavanje in razprava
PLIBERK, Kulturni dom
20.00 Živeti ob meji in večer pripovednikov. Predstavitel skupnega projekta slovenske gimnazije in gimnazije na Ravnah.

SOBOTA, 20. 5.

- TINJE, Katoliški dom
9.00 Ikebana – umetnost z rožamai. Voditeljica: Herta Deutsch
RADIŠE, pri Culehnarjevi kapeli – SPD Radiše
19.00 Koncert Marijinih pesmi.

- Sodelujejo: 5 in 3, Radiški kvartet, Radiški fantje
PLIBERK, Kulturni dom – MoPZ Kralj Matjaž
20.00 Jubiljni koncert in predstavitev zgoščenke ob 20-letnici obstoja
ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 Kabarett »Space Girls«. Izvajalci: Bolzano & Maleh
ŠKOCIJAN, Dvorana turističnega in informacijskega centra – SPD Vinko Poljanec, KD Škocijan
20.00 Vigredni koncert. Nastopajo: otroški zbor KD Škocijan, NOMOS, MoPZ Vinko Poljanec in VOX

NEDELJA, 21. 5.

- LEDINCE, Kulturni dom – SKD Jepa-Baško jezero
14.30 Koncert ob 45. letnici podpisa avstrijske državne pogodbe. Sodelujejo: Otroška skupina Jepca, 5 in 3, Tamburaški zbor Jepa-Baško jezero, Gemischer Chor Ledenitzen, skupina Akzent, MoPZ Jepa-Baško jezero
KOTMARA VAS, Ljudska šola – SPD Gorjanci
14.30 Srečanje pevskih zborov ob 115-letnici Gorjancev. Sodelujejo: Kvartet bratov Smrtnik, Tamburaška skupina »Tamika« iz Železne Kaple, MGJ Hollenburg, Ženska vokalna skupina Slovenj Plajberk, MePZ SPD Gorjanci
ŠMIHEL, Farna dvorana – KPD Šmihel
20.00 Naši trije angeli. Gostuje: Gledališka skupina KPD Planina iz Sel

ČETRTEK, 25. 5.

- GRADEC, v klubu – KSŠŠG
21.00 Vernisaža lomo-slik. Razstavlja: Eva Moschitz

PETEK, 26. 5.

- TINJE, Katoliški dom
16.00 Projekt in menedžment za sodelavce v izobraževanju odraslih. Voditelj: Dr. Gerald Gröchenig; traja do 27. maja, do 17. ure
TINJE, Katoliški dom
17.00 Seminar: Retorika in samozaveš za žene. Voditeljica: mag. Astrid Malle
TINJE, Katoliški dom
19.30 Zobje in njihov vpliv na motnje v človeškem organizmu. Predavatelj: dr. med. mag. phil. Christian Kobau
CELOVEC, IKUC Ljudski dom
20.00 Erwin Köstler bere Kosovelove pesmi
GRADEC, v klubu
20.00 Koncert zbora KSŠŠG
ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU, Višja šola za gospodarske poklice
20.00 Sklepna prireditev

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-34)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 11. 5. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 12. 5. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 13. 5. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 14. 5. ■ 6.06 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena mavrica

PO 15. 5. ■ 18.00 Kratki stik

TO 16. 5. ■ 18.10 Otroški spored

SR 17. 5. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 14. 5. ■ 13.30 ORF 2 • Mamica je kakor zarja: Slepca deklica Anna-Lena z Brnce glasbeno čestita mamici z materinskega dneva • Babice kot mamice? Hvaležni smo, da jih imamo, če pazijo na vnuke ... • »Veseli otroci« – Srečanje mladinskih zborov v Galiciji – Otroški in mladinski zbor AMABILIS 10 let • »Jan in Žan«: Ko se zmerljivke živali spreobrnejo v prijateljevanje: Mlada Podjuna izvaja musical po besedilu Anite Hudl.

PO 15. 5. ■ 4.20 ORF 2 – Ponovitev
16.00 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viža 8.30 Živa 14.00 Viža 14.30 Korotanov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 KoroDan (KORO-žurnal 17.15–17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklija

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 12. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Zrcalo kulture: Študijska knjižnica 18.00 Otroški kotiček in par ugank 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 Soundcheck 21.00 DJ –Line 24.00 Ta mera (Wh.) 1.00 Glasba

SO 13. 5. ■ 10.00 Bilanca stoletja – Tinski pogovori: Perspektive 2000 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Die Welt ein Dorf: Wohin führt uns die Globalisierung 18.00 Sto decibelov 18.45 Poročila 19.00 V pogovoru: Avguštin Malle – Konec vojne v Evropi (pon.) 20.00 Yugo-Rock 23.00 Glasba

NE 14. 5. ■ 10.00 Evropa v enem tednu (BBC) 10.30 Glasba 11.00 Literaturcafé: Da Capo – Helga Duffek »Mutterkruetz – ein Jahrhundertleben« 12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30 Special: Out of Canrinthia 13.30 Glasba 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Club Karate 20.00 Sunday Loops 22.00 For those about to Rock 24.00 Zrcalo kulture (pon.)

PO 15. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Club Karate (Wh.) 18.00 Otroški kotiček in Blazno resno o seksu 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Šport 20.00 Take the Jazz Train 22.00 Die Welt ein Dorf (Wh.) 23.00 Šoja & Elster (Wh.) 24.00 Bilanca stoletja – Tinski pogovori: Perspektive 2000 (pon.)

TO 16. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 V pogovoru 18.00 Otroški kotiček 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Šoja & Elster 20.00 Noche Latina 21.00 Planet music 22.00 Literaturcafé: Da Capo – Helga Duffek »Mutterkruetz – ein Jahrhundertleben« (Wh.) 23.00 Nachtfalter 00.30 Glasba 01.00 Šport (pon.)

SR 17. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 11.15 Voz latina 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Po Koroškem 18.00 Otroški kotiček 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Nikoli več ne bo kot je nekdaj bilo 20.00 Ruff Radio 22.00 Mad Force 24.00 Special: Out of Canrinthia (Wh.)

CR 18. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Ta mera 18.00 Otroški kotiček 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 Music for the Masses 23.00 Freak Show 1.00 Soundtrack tedna

Slovo od Terezije Picej

Žalosten je bil shod številnih sorodnikov, prijateljev in znancev pretekli ponedeljek, 8. maja, na škocjanskem pokopališču, ko so se poslovili od znane in priljubljene Tednove mame, Terezije Picej iz Zgornjih Žamanj. Pogreb je bil svečan in hkrati intimen, kajti Tednovo mamo so imeli vsi radi. Ne

režija sama in ob pomoči odraščajočih otrok vsa leta vodila gostilno, kraj srečanja številnih domačinov. Zelo je bila ponosna, da so kresovanja potekala prav pri njej, druga njena velika ljubezen v narodnostnem smislu pa je bil otroški vrtec v bližnjem Šentprimozu.

Otroci so ponosni na svojo mamo, vnuki na babico, prijatelji in znanci (tudi tisti s številnih skupnih potovanj) pa jo bomo ohranili v trajnem spominu. Iskreno sožalje vsem in naj v miru počiva.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame in babice

Terezije Picej

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za izkazano sožalje, vsem darovalcem cvetja in darov, cerkvenemu pevskemu zboru Škocijan in Moškemu pevskemu zboru »Vinko Poljanec« za občuteno petje v cerkvi in ob grobu ter duhovnikoma, domačemu župniku Mirku Isopu in dekanu Martinu Hotimitzu.

Otroci Vida, Franc, Mirko in Cita z družinami v imenu vseh sorodnikov.

55 LET ZMAGE NAD FAŠIZMOM

Spomin na žrtev Jožefo Sumper

Mnogi, ki so v tistih usodnih časih v boju proti nečloveškemu režimu fašizma in nacizma žrtvovali več kot jim je narekovala dolžnost, so ostali pozabljeni ali vsaj odrinjeni. Tisti, ki se jih še spominimo, smo dolžni, da jih vendarle umestimo na pravo mesto. Redko se med odporniki pojavljajo farovške kuharice in prav Jožefa Sumper je izjema, ki potrjuje to pravilo.

Pepa (Jožefa Sumper) se je rodila leta 1887 pri Habjanu v Ločah ob Dravi. Bila je skromna, verno in delavno kmečko dekle. Ko je odrasla, je šla gospodinjit v šentiljsko župnišče. V času nacizma je kot zavedna Slovenka odklanjala Hitlerja in vse, kar je bilo povezano z njim. Ob glasovanju za Nemčijo aprila l. 1938 je edina v vsej vasi glasovala proti.

Takratnega šentiljskega župnika Johana Petriča so hitlerjanci premestili v drugo faro. nasledil ga je nemški župnik Jakob Vianden. Ta je bil na srečo antifasist in s Pepo sta se lepo ujela. Slovenskim vernikom je celo dovolil takrat tako strogo prepovedano slovensko molitev. Imel je tudi stike s partizani, ki so takrat že delovali na področju Gur. Ti so zahajali tudi v župnišče in župnik Vianden (partizansko ime Ciril) in Pepa (Veronika) sta jih nahranila in jih postregla tudi s potrebnimi obvestili. Takih podpornikov partizanov pa je bilo v šentiljski župniji še več. Po neki neprevidnosti pa sta bila župnik Vianden in gospodinja Pepa izdana.

Župnik se je pravočasno umaknil in se skril, Pepa pa je ostala v župnišču in ga nadalje oskrbovala. Kmalu za tem, v poletju 1944, pa je bila aretirana. Za vzrok aretacije so navedli stike s partizani in njihovo pogostitev (Banditenbewirtung). Odpeljali so jo v celovški zapor, od tam pa v žensko

Nacistična žrtev Jožefa Sumper

koncentracijsko taborišče Ravensbrück, kjer je bila spomladi leta 1945 na grozoten način umorjena. Živo so privezali h kolu, nanjo spustili pse, da so jo skoraj raztrgali in nato še na

pol živo vrgli v plinsko celico. To je po vojni izpričala njena sotrpinka, ki je taborišče na srečo preživela.

Pepa Sumper je umrla mučeniške smrti, a čiste vesti, saj kljub mučenju ni nikogar in ničesar izdala. Na stari šentiljski cerkvi je vgrajena spominska plošča žrtvam fašizma. Na njej so tri imena. Prva dva sta vpisana župnika Johan Petrič in Jakob Vianden, na tretjem pa je Pepa.

Vsaj to, čeprav bi moralo biti Pepino ime na prvem mestu, saj je upor proti fašizmu in borbo za obstoj svojega naroda in vere v taborišču Ravensbrück mučeniško plačala s svojim življenjem. Oba župnika sta namreč imela več sreče in sta, kakorkoli že, vojno preživela.

P. S.

13. maja bo krški škof dr. Egon Kapellari obhajal v samostanu v Wernbergu spominski praznik za nove mučenike. Med slovenskimi žrtvami je poleg Vinka Poljanca, Antona Kuteja in Štefana Singerja tudi župnijska gospodinja v Šentilju Jožefa Sumper.

Hani Einspieler

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

v Celovcu vabi

v sodelovanju s staši, učitelji, knjižničarji, slovenskimi krajevnimi društvi, dvojezičnimi šolami, Mladinskim domom, Slovensko gimnazijo, Trgovsko akademijo, Varstvom ABCČ in

dvojezičnim otroškim vrtcem v Mladinskem domu – vse mlade bralke in bralce k vsakoletnemu branju za bralno značko. Preberejo naj vsaj sedem ali več slovenskih knjig

Naslovi za prijave:

Dvojezični otroški vrtec v Mladinskem domu – mentorici vzg. Milica Kunčič in Terezija Gallob (predšolska bralna značka) Bilčovs – društvena soba – mentorica Irena Reichmann

Borovlje – glavna šola – mentorji učitelji slovenščine Matilda Boročnik, Tatjana Kupper-Pavčič in Janko Woschitz Kotmara vas – društvena soba – mentorji Danica Hanuna, Jožko Pack in Marija Wakounig Obirsko – ljudska šola – mentorica Marta Polanšek

Radiše – društvena soba – mentorica Leni Ogris

Sele-Kot – ljudska šola – mentorica Marta Velik

Mladinski dom – mentorji mag. Richard Jernej, vzgojiteljice Meda Kavčič, Berta Piskernik in Eda Velik

Varstvo ABCČ – mentorica mag. Eva Schellander

Slovenska gimnazija – mentorji prof. slovenščine mag. Ivana Kampuš, mag. Marija Malle, mag. Maja Millionig-Kupper in dr. Miha Vrbinc

Dvojezična trgovska akademija – mentorici mag. Tanja Wellenzohn in dr. Tatjana Feinig

Slovenska študijska knjižnica Železna Kapla – ljudska šola – mentor učitelj Edi Oraž

Tekmovanje za bralno značko poteka do junija 2000.

Zaključna podelitev bralnih značk bo v sredo, 14. junija 2000, ob 18.30 v Mladinskem domu. Za vse sodelujoče smo pripravili knjige in druge zanimive nagrade!

KRIŽANKA

Sonja Wakounig

VODORAVNO: 1. eden od lesenih stebričkov, ki jih v igri podiramo s kroglo 6. akademski naslov, n. pr. zdravnikov 12. sredozemska rastlina 13. človekova kreativnost v pesništvu, slikarstvu itd. 15. predlog, če je kakšen predmet više

od drugega 16. vprašalnica po času 17. krilo rimske konjenice 18. JN 19. nekdanji kitajski voditelj, revolucionar 20. zadnjična odprtina 23. zahvaljevanje svetnikom s kakšnim predmetom 25. pomladna cvetlica (na Golici jih je polno) 27. organ vida 28. slovenski koroški pesnik in pisatelj (Andrej) 29. pivo iz Plzna 31.

točenje 32. rojevanje živali 34. vrisanost 36. roženkranc 37. kraješe »mene« 38. ločitev od celote 40. gibanje po zraku 41. smer v umetnosti, občutek za stvarnost 42. župnija 43. ime filmske igralka Derek 44. kamnina z gore Avale pri Beogradu 46. kem. znak za nikelj 47. AN 48. zmešan, prismojen 49. posoda za krmljenje živali

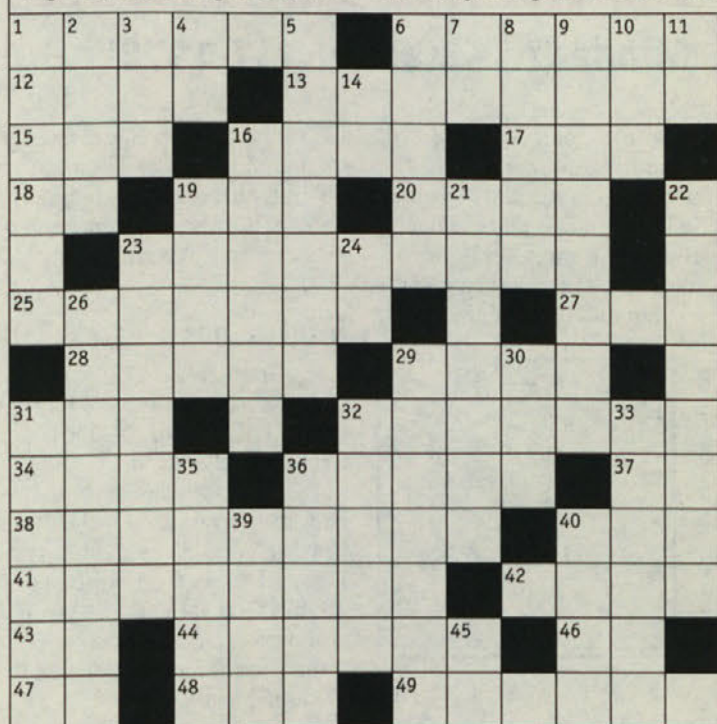
NAVPIČNO: 1. globok urez v pokrajini, ki ga izdolbe reka 2. tovarna smučarskih desk na Brnci 3. osebni praznik 4. EA 5. kdor se ukvarja z judom 6. ime slovenskega violinista Bravničarja 7. OT 8. koroški ginekolog, ki je skupaj z Japoncem Oginom odkril metodo za preprečevanje nosečnosti 9. zalitost, debelost 10. nadležna žuželka, podobna čebeli 11. skrajni konec kopnega 14. MA 16. pozitivni ion, razvijajoč se ob katodi 19. bivši avstrijski zunanji minister (Alois) 21. spanje v hotelu 22. delovanje za izobrazbo naroda, ... in kultura 23. visoka temperatura, vročina 24. kem. znak za vana-dij 26. vrsta harmonike, posebno v Franciji 29. kdor rad polemizira 30. podoba 31. nastajanje, tvorjenje 32. velika oso-

da, ki je obešena nad ognjem 33. profesor v pokoju 35. prebivalec Sel 36. rokodelec, ki izdeluje pohištvo 39. pijača iz ječmena in hmelja 40. lansko leto 45. kazalni zaimek

Rešitev iz prejšnještevilke:

VODORAVNO: 1. BAOBAB 6. PREMOG 11. RASA 12. ADO 14. REKA 15. IRA 16. ATILA 18. DOR 19. TE 20. PLANOTA 22. BA 23. KRALJ MATJAŽ 25. VOLODJA 27. VIOLA 28. GOLIA 29. PIPA 30. MUREN 31. MEZINEC 34. AL 35. PORČ 36. DI 37. TIR 39. ŽS 40. IMENIK 42. KILAVO 44. PO 45. NASA 46. NEREIDA 49. TOD 50. AGADIR 51. ALTONA

NAVPIČNO: 1. BRITEV 2. AARE 3. OSA 4. BA 5. BATALJA 6. POLOM 7. ER 8. MED 9. OKOBAL 10. GARAJA 13. DINJA 16. ALADIN 17. ATAVIZEM 20. PROLETAREC 21. ATIPICHEN 23. KLOR 24. JOAN 26. OGULIN 29. PERIODA 30. MAKETA 31. MO 32. EDISON 33. CIKADA 35. PO 38. LANI 39. VERA 41. NATO 43. RI 46. AL

REGIONALNA LIGA

SAK z dobro predstavo proti Bleibergu

Po definitivni odločitvi za razširitev regionalne lige na 16 klubov se SAK sicer ni treba več bati izpada iz lige, vseeno pa je ekipa v soboto pokazala dobro predstavo proti vodečemu moštvu iz Bleiberga. Predvsem vratar Erich Oraže je s svojimi izvrstnimi obrambami delal nasprotnikovim napadalcem pre-

NASLEDNJA TEKMA:

SAK Posojilnica Bank – Voitsberg: v petek, 12. 5. 2000 ob 18.30 na nogometnem igrišču v Trnji vasi

glavice. Šele kratko pred odmorom je Freisegger po podaji Doveja z glavo dosegel 1 : 0 za domačine. Ob začetku drugega polčasa je Kečan izpustil »stodstotno« možnost za izenačenje za SAK. Razvil se je napet boj, v katerem pa so favoriti ob koncu le imeli srečo na svoji strani – v 82. minuti je Bleyer s svojim zadetkom na strani Bleiberga poskrbel za končni rezultat z 2 : 0.

REGIONALNA LIGA

1. Bleiberg	22	17	2	3	44:11	53
2. Spittal	21	14	2	5	36:19	44
3. Pasching	21	12	7	2	35:13	43
4. Donau Linz	22	11	5	6	41:26	38
5. Gratkorn	22	8	7	7	33:30	31
6. Wels	22	8	5	9	28:30	29
7. Voitsberg	22	8	4	10	23:25	28
8. WAC	22	7	7	8	35:40	28
9. Zellweg	22	7	6	9	27:27	27
10. Hartberg	22	6	6	10	20:30	24
11. Sentsvid	22	6	5	11	30:39	23
12. SAK	22	5	5	12	27:43	20
13. Piberk	22	4	8	10	22:39	20
14. SVR Lienz	22	2	7	13	14:43	13

ITALIJA

29. Redni občni zbor ZSŠDI

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSŠDI), krovna organizacija 52 slovenskih športnih društev v Italiji, je te dni priredilo svoj 29. redni občni zbor. Skupščina tokrat ni bila volilna, saj bo sedanemu odboru potekel mandat šele prihodnje leto, zato pa izrazito delovna.

Za Slovensko športno zvezo (SSZ) sta se občnega zbora udeležila poslovodni tajnik Ivan Lukan in odbornik Mirko Oraže. Ivan Lukan je Združenju športnih društev na čelu s predsednikom Juretom Kufersinom v imenu slovenskih športnih dejavnikov na Koroškem čestital k uspešnem delovanju in zaželel še mnogo uspehov. Še posebej ob 30-letnici, ki ga ZSŠDI praznuje letos.

Predsednik Kufersin je v svojem poročilu poudaril, da se ZSŠDI kot krovna organizacija medtem že 52 športnih društev danes uveljavlja v vsemanjšinskem prostoru in da je končno uspelo podreti določene pregra-

PODLIGA-VZHOD:

Bilčovs zdaj proti Vetrinju

V tem krogu je Bilčovs pavziral, konec tedna pa bo ekipa gostovala v Vetrinju, od koder bi lahko odnesla važne točke v boju proti izpadu iz podlige.

1. Welzenegg	22	15	5	2	43:15	50
2. DSG Borovlje	23	12	6	5	42:23	42
3. Liebenfels	23	11	6	6	42:23	39
4. Žrelec	23	11	5	7	45:26	38
5. Šmarjeta	22	10	8	4	35:30	38
6. ASV	22	10	4	8	28:27	34
7. Gurnitz	22	8	9	5	31:22	33
8. ATUS Borovlje	23	7	9	7	28:33	30
9. Pokrče	22	7	8	7	28:29	29
10. Vetrinj	23	6	8	9	27:33	26
11. Velikovec	23	5	10	8	36:33	25
12. Ruda	22	7	3	12	28:50	24
13. Bilčovs	22	6	3	13	25:37	21
14. Šentpavel	22	4	6	12	25:44	18
15. Blatograd	22	2	4	16	19:57	10

1. RAZRED D:

Klopinj poražen!

Po bolj ali manj nesrečnih nastopih v zadnjih krogih je Šmihelu prav proti vodečemu Klopinju uspela senzacija – ekipa je na domačem terenu namreč povsem zaslužno zmagala s 3 : 2, boj na vrhu pa je postal spet napet! Železna Kapla je sicer z remijem proti Rikarji vasi (2 : 2) izpustila dobro možnost, da bi se približala vrhu lestvice, zato pa sta se Žitara vas (4 : 1 proti Vovbram) in Metlova (4 : 0 proti Eitwegu) z visokima zmagama spet vključili v sedajšnji četverboj. V naslednjem krogu pa sta na sporedu kar dve vroči tekmi: v Žitari vasi bo gostovala ekipa iz Železne Kaple, v Globasnici pa bo potekal derbi proti Šmihelu.

1. Klopinj	22	13	6	3	51:26	45
2. Žitara vas	22	12	4	6	49:23	40
3. Metlova	22	12	4	6	45:26	40
4. Žel. Kapla	22	10	10	2	30:16	40
5. Grebinj	22	10	7	5	39:25	37
6. Rikarja v.	22	10	3	9	35:36	33
7. Sentlenart	22	9	5	8	23:24	32
8. Šmihel	22	9	2	11	43:49	29
9. Šteben/L.	22	8	4	10	25:36	28
10. Globasnica	22	7	4	11	26:26	25
11. Eitweg	22	5	8	9	19:38	23
12. Šmarjeta	22	4	6	12	19:36	18
13. Vovbre	22	4	6	12	27:47	18
14. Labot	22	4	5	13	18:41	17

2. RAZRED C

Ekipa iz Sel se konstantno drži na 4. mestu v 2. razredu C. Možnost za podvig v 1. razred je sicer le še teoretične narave, kljub temu pa se Selani hrabro bojujejo za dobre rezultate. Konec tedna je moštvo na tujem premagalo Poreče s 3 : 2, v prihodnjem krogu pa bodo Selani gostovali vodečo ekipo iz Škofič.

1. Škofiče	21	16	2	3	73:16	50
2. Ledince	21	15	4	2	74:20	49
3. HSV	21	13	6	2	41:20	45
4. Sele	21	11	5	5	42:32	38
5. Treffen	22	10	6	6	42:33	36
6. Dholca	21	9	7	5	45:30	34
7. Arriach	21	10	3	8	41:31	33
8. Donau	21	7	5	9	28:31	26
9. Rožek	21	7	2	12	36:45	23
10. Osoje	22	7	2	13	37:70	23
11. Hodiše	21	7	1	13	35:44	22
12. Kriva Vrba	21	4	5	12	27:61	17
13. Poreče	21	3	7	11	25:41	16
14. Bistrica/R.	21	1	1	19	20:92	4

2. RAZRED E:

Napet finiš

Dobrla vas (37 točk) na drugem, Žvabek (35 točk) na tretjem mestu – z vrha lestvice pa se smeji ekipa iz Tinj (43 točk). Ta trojica bo tudi odločila o podvigu v 1. razred, obetajo se napete zadnje tekme. V tem krogu sta Žvabek (proti Galiciji) in Tinje (proti Reichenfelsu) oba zmagala z 2 : 0, Dobrla vas pa je pavzirala.

T. G.

TENIS

Pisnikovi prvi WTA turnir

Slovenska teniška igralka Tina Pisnik se je z zmago na WTA turnirju z nagradnim skladom 170.000 ameriških dolarjev, ki je minuli teden potekal v hrvaškem Bolu na otoku Braču, prebila na WTA lestvici na 55. mesto.

Devetnajstletna Mariborčanka je v prvem krogu s 6 : 1 in 6 : 0 deklasirala Avstrijko Patricio Wartusch, v drugem krogu je s 6 : 4 in 6 : 4 ugnala Hrvatice Silvijo Talajo, v četrtfinalu Španko Angeles Montolio s 6 : 3 in 6 : 2, v polfinalu pa s 7 : 6 in 6 : 4 še njeno rojakinjo Mario Antonio Sanchez-Lorenzo.

Najtežji dvoboj je Pisnikovo čakal v finalu, saj je igrala proti Francozinji Amelie Mauresmo, lanski finalistki Melbourne in tretji nosilki turnirja v Bolu. Mariborčanka je uspela prekositi samo sebe in

je z zmago s 7 : 6 (7 : 4) in 7 : 6 (7 : 2) proti 17. igralki sveta v svoj žep spravila 27.000 ameriških dolarjev. V paru s Hrvatice Jeleno Kostanič je

Pisnikova v polfinalu z 1 : 6 in 6 : 7 izgubila proti Slovenkama Tini Križan in Katarini Srebotnik. Ti pa sta v finalu z 2 : 6 in 2 : 6 porazili Francozinjo Julie Halard-Decugis in Američanko Corine Morariu. Pisnikova po poškodbi palca na desni roki ta teden počiva v Mariboru, prihodnji teden pa bo igrala na močnem turnirju v Rimu.

D. T.

KOŠARKA

Poraz šolarjev in mladincev KOŠ-a

V tekočem koroškem prvenstvu šolarjev in mladincev sta ekipi KOŠ-a zabeležili še dva poraza. Mladinci so izgubili proti Wörthersee Piraten z 51 : 68, mladinci pa proti WSG Radenthein z 48 : 59.

Šolarji

KOŠ Celovec – WSG Radenthein 48 : 59 (24 : 26) / D. Wutti (24), M. Brumnik (18), St. Hudl (6)

Mladinci

KOŠ Celovec – Wörthersee Piraten 51 : 68 (23 : 33) / Brezavšček (21), Perko (12), Rozman D. (8), Vavti (4), Trifunovič (4), Gomez (2)

KOLESARJENJE

»Paco« četrti

Peter »Paco« Wrolich (ekipa Gerolsteiner) je na tretji dirki za avstrijski Elk-pokal v Gleisdorfu na Štajerskem vnovič dosegel odlično uvrstitev. V močni mednarodni konkurenci je kot posameznik v masovnem sprintu osvojil 4. mesto. Zmagal je Avstrijec Werner Riebenbauer (Elk Wien) pred domačinom Wernerjem Faltheimerjem (Stabil Steiermark) in Igorjem Kranjcem iz Slovenije.

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 109

Silvo Kovač

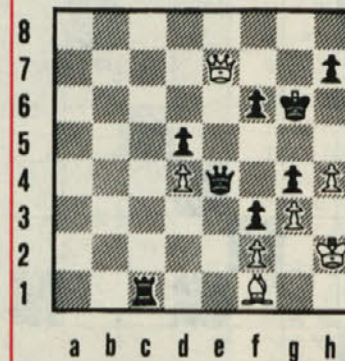
Mindadze – Kalugin (SZ 1978)

Z zadnjo potezo De4 je črni ponudil zamenjavo dam in obenem zavaroval svojega kralja pred šahom bele dame. Beli, ki je na potezi, pa ima napadenega tudi lovca na prvi vrsti in tudi njegovemu kralju,

ki je v pasti črnih figur, se ne obeta nič dobrega. Toda beli ne vrže puške v koruzo, temveč se z enkratno obrambo reši v remi. Kako mu to uspe?

Rešitev št. 108

Z lepo potezo 1...Lf2:++! črni uspe osvojiti kmeta. 2.Kf2: (na 2.Df2: sledi 2...Dc4:). Črni nadaljuje 2...Sg4+ 3.Kf1 (na 3.Kg1 Dc5 z nevarnim napadom črnega) 3...Dc4: (možno je: 3.Sh2:++! 4.Kg1 Dg3: 5.De7 Le6 6.Le6: De1+ 7.Kh2: De6:) 4.Dc4: Se3+ in črni nato vzame belo damo ter preide v končnico, kjer uveljavlja prednost kmeta!

I. L.